TÜRKİYEDE OYNANMAK İSTENEN... DRAM

TİP'İ KİMLER İDARE EDİYOR KİMLER DESTEKLİYOR

İşte VESİKALARI

TÜSTAV

TİP'i kimler idare ediyor? ve kimler destekliyor ?

Hatırlardadır ki, Türkiyemizde yıllardır sosyalist maskeye bürünmüş olan Marksistler ve komünistler son günlerde faaliyetlerini hayli artırmış bulunuyorlar.

Bilhassa seçim arefesinde bulunduğumuz şu günlerde, bilirkişi raporlariyle kanunlarımızı işlemez hale getirenlerin gafletinden, bir kısım mes'ul kişilerin de müsamahasından istifade edenler, bu kerre parlâmentoya bile girmek imkânlarını bulacaklar.

İşte, gaflete düşmüş beyinleri ikaz edecek, kör gözleri açacak bu yazı serimiz, içinde bulunduğumuz ve demokrasi maskesine bürünmüş korkunç gerçekleri dile getirecektir.

TİP ismiyle faaliyet gösteren bu teşekkülü destekliyenlerden rastgele seçtiğimiz, aşağıdaki isimler, ümit ederiz ki bu partinin gerçek hüviyetini anlatmaya yetecektir.

En ufak gafletlerin bile, tarihe büyük felâketler olarak geçtiği, nice milletleri esarete ve zillete götürdüğü unutulmamalıdır.

ADNAN CEMGİL
(TİP BURSA ADAYI

Hatırlarsınız ki Kore'de komünizme karşı gelen hür dünya milletlerine karşı beynelmilel çapta komünist kişilerden «Barışseverler Cemiyeti» kurulmuş, ilk kongresini ise Stockholm'de aktedmiştir. Kongreye katılan dünya komünistlerinden en meşhurları şunlardı: Fransa'dan, Fransız Komünist Partisi İcra Komitesi üyesi ve Komünist Partisi organı Humanite'nin başyazarı Lui Arogon, Şili'den Şili Komünist Partisi Başkanı Pablo Neruda, Küba'dan Küba Komünist Partisi Genel Sekreteri Juan Marinell, Danimarka'dan Martin Andersen Neyo, Vietnam'dan Pan - Ui - Tong. Komünist Barışseverlerin şubeleri bütün dünyada kurulmağa başladığı bu sırada, Türkiye'de de adnan Cemgil ve Behice Boran'ın teşviki ve teşebbüsü ile «Barışseverler Cemiyeti» kurulmuştur. Cemiyetin başkanlığına gene Ankara Üniversitesinden SOLCU gerekçesiyle kovulan Behice Boran, Genel Sekreterliğe ise Adnan Cemgil getirilmişti. Diğer üyeler ise Vahdettin Barut, Muvakkar Güran ve şu anda İşçi Partisi Şişli ilçesi başkanı bulunan Naci Ormanlar idi.

Cemiyet kurulduktan bir müddet sonra Kore'ye asker göndermemize resmen ve açıkça muhalefet etmiş, Behice Boran ve Adnan Cemgil imzalariyle Büyük Millet Meclisi Başkanlığına çekilen bir tegrafla hükûmetin bu kararı protesto edilmiştir.

Daha sonra ise aynı kişiler uzunca bir beyanname ile bu haketlerini halka da duyurmuşlardı. Hattâ neşredilen bir başka beyannamede ise B. M. Meclisini bu mevzu ile ilgili olarak olağanüstü bir toplantıya davet ediyorlardı.

Maksatlarının Dünya Barışsever Cemiyetleriyle paralel olarak bir çalışma olduğu anlaşımış, Behice Boran ve adnan Cemgille diğer kurucuların evleri aranmış bazı mühim vesikalar ele geçirilmiş ve hepsi de tevkif edilmişlerdir.

Neticede Ankara Garnizon Komutanlığı 2 numaralı Askerî Mahkemesinin 13.6.1951 gün ve 14 - 16 sayılı ilâmı ile Adnan Cemgil 1 yıl 3 ay müddetle ağır hapis ve 5 ay da Kocaeli'nde Emniyet nezaretinde sürgün cezasına mahkûm edilmiş olup cezasını Nevşehir hapishanesinde tamamlamıştır.

Adnan Cemgil halen Evren isimli solcu yayınların sahibi olup, imzasız neşrettiği ve fiatını 40 lira yaptığı bir ansiklopedide Rıfat Ilgaz Aziz Nesin gibi komünist yazarlara yer vermiş olmasına rağmen, Yahya Kemal'e yer vermemiş, Akif'i yobaz olarak göstermiş, Sovyet Cumhuriyetlerine ise ansiklopedi de en geniş yeri vermiştir. Hayrettir ki İbrahim Öktem'in Maarif Vekili bulunduğu geçen yıl ise bu fahiş fiyatlı kitabı Maarif Vekâletine satmağa muvaffak olmuştur. Devlet eliyle fert zengin etmeğe karşı olduklarını söyleyen solcular çok kere bu fikrin kapitalisti olmuşlardır.

BEHİCE BORAN
(TİP ANKARA ADAYI)

Muzaffer Şerif Başoğlu, Pertev Naili Boratav, Niyazi Berkes, Adnan 'Cemgil, Arza Erhat'la birlikte Ankara Dil, Tarih - Coğrafya Fakültesinde talebeler arasında komünizm propagandası yapmak suçu ile kovulan Behice Boran da, Adnan Cemgil gibi «Barışsever Cemiyeti» ni kurmak ve beyannameme dağıtmaktan dolayı Ankara Garnizon Komutanlığına bağlı 2 numaralı askerî mahkemesinin 13. 6.1951 gün ve 14 - 16 sayılı ilâmiyle 15 aya mahkûm edilmiş, Askerî Temyiz Mahkemesinin 18 Eylül 1951 tarih ve 1006 sayılı ilâmı ile tasdik edilmiştir. Cezasını İstanbul'da çekmiştir.

Gene Türkiye gizli komünist partisinde hücre teşkilâtı kurmak ve mevcut nizamı yıkmaktan dolayı 184 kişi ile birlikte 25.9.1953 de tevkif edilmiş, İstanbul'da Harbiye'de komünistleri yargılayan Askerî Mahkeme huzuruna getirilmiş, delil kifayetsizliği yüzünden 1.2.1954 de beraat kararı almıştır.

RASİH NURİ İLERİ
(TİP İSTANBUL ADAYI)

Tanınmış ve sicilli komünist Abidin Dino ile amca çocukları bulunan Rasih Nuri İleri de eski ko-

Adnan Cemgil

1948 de solculuk yüzünden Üniversiteden atılan B. Boran

münist propagandası yapmaktan kapatılmış «Gün» gazetesi ve sosyalist partisi mensuplarındandır. Şimdi işe İşçi Partisi yöneticileri arasında bulunuyor. Komünizmin babası dedikleri Karl Marksın Kapital tercümesi, 1921 de Komünist Partisi lideri Dr. Şefik Hüsnü ve 1954 de kapatılan Vatan Partisi lideri Dr. Hikmet Kıvılcım'dan sonra 1965 de Rasih Nuri tarafından yeniden tercüme edilmiştir.

Sosyal yayınlar arasında neşredilen Kapitalin foto kopisi görülmektedir.

F. MUZAFFER AMAÇ

Adana ve Malatya liselerinde felsefe öğretmenliği sırasında talebeleri arasında SOLCU fikirlerin propagandasını yapmaktan dolayı 1955 te vekâlet emrine alınmıştır.

Daha sonra İstanbul'a gelerek eski komünistlerden Esat Adil Müstecaplı ile birlikte çalışmış, Esat Adil'in çıkardığı komünist «Gerçek» — Rusça karşılığı Pravdadır — gazetesinde yazılar yazmağa başlamıştır. 1955 yılının 8 Eylûl günü 13 kisiyle birlikte tevkif edilmiş ve daha sonra serbest bırakılmıştır.

Şimdi ise İşçi Partisinin Gaziantep'deki «Haftalık solcu gazete ibaresi başlıklı «Toplum» gazetesinde «Toplumcu Ansiklopedi» başlığı altında Marksist doktrinlerin sözde ansiklopedik mâna ve mahiyetini anlatmaktadır.

MEMET FUAT

Komünist şair Nâzîm Hikmet'in oğlu olan Memet Fuat «De» isimli dünya komünist ve sosyalistlerinden tercümeler yapan yayın evinin sihibidir. Nazım Hikmet'in Piraye ismindeki karısından olan Memet Fuat'la, halen Moskova'da bulunan Münevver'den doğma Memet Ran'ın isimlerindeki H harfinin atılması bizzat Nâzım Hikmet tarafından istenmiş'tir. Sebebini ise şöyle izah etmiştir:

«Mehmet, Türk dilinde Muhammet'ten gelmiştir. Ben ise Muhammedi hiç sevmediğimden aradaki bu benzerliği kaldırmak için çocuklarımdaki Mehmedin H harfini attım» demiştir.

Dikkat ederseniz, Nâzım'ın bu emrine uyanlar ondan sonra neşret tikleri eser isimlerinde veya eser kahramanları arasında Mehmet isimli kim varsa adını Memet diye yazmışlardır. Birkaç misal olmak üzere bu eserlere dikkatinizi çekeriz:

Yaşar Kemal'den — «İnce Memet»

Kemal Tahir'den — «Kelleci Memet»

Fazıl Hüsnü Dağlarca'dan — «Memetler Şiir Kitabı»

Orhan Kemal'den — «Baba evi romanının kahramanı Memet»

Sinemalarımızda bir film — «Karaların Memetleri»

Mehmet Şeyda'dan bir hikâye — Topal Memet»

İzmir'de neşredilen gazete — «Memet» vs... gibi.

OSMAN SERCAN

(TİP Bolu adayı)

1958 de İstanbul Birinci Sorgu Hâkimliğinin 958 - 28 sayılı kararı ile 17.2.1958 tarihinde tevkif edilmiştir. 1958'de komünist propagandası yaptığı gerekçesiyle kapatılan Vatan Partisinin faal üyeleri arasındaydı.

ZEKİ DİREK

(TİP Adana adayı)

Komünizm propagandası yaptığı iddiasıyle halen hakkında takibat yapılmaktadır.

AHMET CANSIZOĞLU

(TİP İstanbul adayı)

«Komünist Partisi kurulmasını, ihtilâl yapılmasını» beyan ettiği için 1.6.1955 de tevkif edilmiştir.

Ayrıca 15.9.1954 de Komünizm propagandası yapmaktan tevkif edilmiş ve 22.6.1955 de 950 lira kefaletle tahliye edilmiştir.

ORUÇ ALİ TÜTÜNKESEN

İşçi Partisinin Silifke organizatörü olan Oruç 1.12.1952 tarihinde Türkiye Gizli Komünist Partisi üyesi olarak tevkif edilmiştir.

Ahmet Cansızoğlu (Dün komünist Vatan Partisinde idi, bugün TİP te.)

Garnizon komutanlığına bağlı 2 nolu askerî mahkemesinin 1954-33 sayılı kararına göre 141. maddenin 1 ve 3. fıkraları gereğince 5 sene müddetle ağır hapsine 1 sene 8 ay da İstanbul'da emniyet nezereti altında bulundurulmasına 182 lira harç ödemesine mahkûm edilmiştir.

YAŞAR KAYA

İşçi Parti'sinin gençlik kolları başkanlarından olan Y. Kaya 4 Haziran 1963 de evinde yapılan bir arama ile tevkif edilmiş 10 ay mevkuf kalmıştır. Arkadaşları arasında Fidel Kastro olarak çağrılır. Satıştan men edilerek bütün nüshalarının toplattırılmasına karar verilen «Deng» dergisinin sahipleri arasında idi.

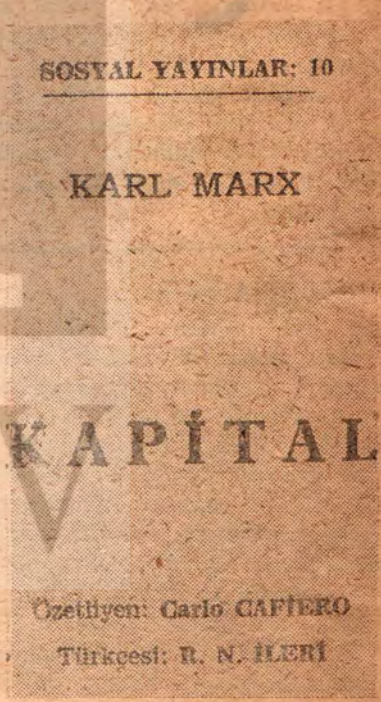

Komünizmin bu temel (!) kitabı da bir TİP'li tarafından tercüme edildi

memet

EMEKÇİ HALKIN SESİ

CUMARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR — HAFTALIK SİYASİ GAZETE

TİP organında bile Nâzım Hikmet'in emrine uygun olarak MEHMED'in (H) harfi atılmıştır.

MEDET SERHAT

İşçi Partisi gençlik kolları yöneticileri arasında bulunduğu bir sırada yıkıcı ve tahrikçi gerekçesiyle kapatılan «Deng» dergisinin yazı işleri müdürü iken Dahiliye Vekâletinin bir açıklamasiyle ilgili olarak 4 Haziran 1963 de tevkif edilmiş 6,5 ay mevkuf kalmıştır.

MEHMET TAŞKESEN

Teknik Üniversitede talebe iken hocasını tabanca ile öldürmekten 18 seneye mahkûm olmuştur.

TİP Maraş il başkanıdır.

RİFAT ILGAZ

TİP organlarında yazıları neşredilen Rifat Ilgaz 30.12.1944 tarih ve 574 esas 560 sayılı kararla Örfî İdare Komutanlığının 1 nolu mahkemesinde, Sınıf isimli eserinde komünizm propagandası yapmak suçu ile 6 aya mahkûm edilmiştir. Ses, Yürüyüş, Markopaşa, Tan gibi komünist gazetelerin yazarı iken gene neşrettiği bir şiir kitabı satıştan menedilmiştir.

EDİP KARAHAN

İşçi Partisi faal elemanları arasında iken evinde bir arama ile 14 mühim vesika bulunmuş ve 4 Haran 1963 te tevkif edilerek 10 ay mevkuf kalmıştır.

ENVER AYTEKİN
(TİP Siir adayı)

TİP orgamı «Sosyal adalet» in idare müdürü iken evinde yapılan bir aramada yıkıcı ve komünist bir ajansa ait evinde muhtelif teksirler bulunmuştur. Kürt - Sovyet yakınlaşmasının problemlerini izah eden bu teksirlerden başka komünizm propagandasına ait muhtelif belgeler bulunmuştur. 4 Haziran 1943 te tevkif edilerek 8 ay mevkuf kalmıştır.

SADIK GÖKSU

Türkiye İşçi Partisinin Kırklareli kurucusu olan Sadık emniyet raporlarıyle aşırı sol faaliyetleri anlaşıldığı için önce öğretmenlik yaptığı okuldan alınmış daha sonra ise öğretmenlik yapamaz gerekçesiyle eğitim camiasından uzaklaştırılmıştır.

MEMET ELÇİN

İzmir TİP teşkilâtı yöneticilerinden aşırı sol «MEMET» isimli solcu gazetenin sahibidir.

Türk dilindeki Mehmedin aslında Muhammed'den geldiği düşünce siyle Mehmed'in Muhammed'e benzememesi için H harfi atılmıştır.

İzmir TİP yöneticilerinden. Aşırı Solcu TİP organı «Memet» yazarları arasındadır.

İBRAHİM BALABAN

İşçi Partisinin düzenlediği resim sergilerinde ve İşçi Partisi organlarında adına sık sık rastlanan İbrahim Balaban» siyasî olmayan bir suçtan dolayı 1937 de tevkif edilip 3,5 yıldan sonra serbest bırakılmış, 1942 de tekrar bir başka suçtan daha 10 yıla mahkûm edilmiştir. 1944 de 4 yıl İmralı'da kaldıktan sonra 1948 de Bursa cezaevine sürülmüş, orada yatmakta olan Nâzım Hikmet'le aynı koğuşa düştükten sonradır ki, markist fikirlerin sahibi olmuştur. 1950 de Adnan Veli, Nâzım Hikmet, Kemal Tahir, Kerim Korcan vs. ile birlikte affa tâbi olarak çıkmıştır.

1951 Mayıs ayında Bursa'da tevkif edilmiş 1 ay sonra serbesı bırakılmıştır. Aynı yılın bu sefer de, Haziran ayında 13 arkadaşı ile birlikte tekrar tevkif edilerek İstanbul'a getirilmiş, askerî mahkemede bereat kararı alarak serbest bırakılmıştır. Geçen yıl İşçi Partisi Gençlik kollarının yardımı ile bir eseri yayınlanmıştır.

MÜŞERREF HEKİMOĞLU
(TİP İstanbul adayı)

Türkiye İşçi Partisi İstanbul adaylar ıarasında yer alan Hekimoğlu önce yazdığı Akşam, Öncü ve Yön gazetelerindeki aşırı solu müdafaa eden yazılariyle basındaki solcu ve komünistlerin daha çok dikkatini çeker olmuştu. Hattâ 1963 de devamlı olarak yazdığı Öncü gazetesindeki tahrikçi ve marksist düşünceleri müdafaa edişi BMM. müzakerelerinin de konusu yapılmıştı. İşte o günkü Meclis zabıtlarından Hekimoğluna ait çıkardığımız konuşmaların metni aynen şöyledir:

«Şadi Pehlivanoğlu:

«Öncü gazetesinde bayan yazarın sınıfları birbirine tahrik ettiği yazılarında sosyalizm adına sınıfsal savaşın kaçınılmadığından tarihsel akışın zaruretinden bahsediyor.

«Seyfi Öztürk (Eskişehir):

«Bayan yazar Kim?»

Başkan:

«Müdahele etmeyiniz.»

Şadi Pehlivanoğlu:

«Müşerref Hekimoğlu, bir müddet önce aynı gazetede M. H. rumuzlu meçhul yazarın kaleme aldığı bütün makaleler, adetâ gizli komünist partisinin görünüşünü açıklar mahiyettedir. Sosyalizm maskesi altında faaliyet gösterenler işi tehdide kadar götürmüşlerdir?» Diye sözlerine devam etmiş tir.

Görüyoruzki Müşerref Hekimoğlu TİP ten milletvekili olmak arzusu içindedir. Bugüne kadar sadece sol cenah yazılariyle destekler görülürken bu kere de artık solcu faaliyetin bizzat arasına girmiştir.

EMİN TÜRK ELİÇİN

İşçi Partisi faal yöneticileri arasında olup aşırı solcudur.

NAZİFE CEMGİL

TİP. faal üyelerinden ve İstanbul M. vekili adayı Cemgil bir müddet önce Teknik Öğretmen okulu talebeleri arasında aşırı sol pro-

paganda yapmak yüzünden önce vekâlet emrine alınmış, daha sonra hocalıktan uzaklaştırılmıştır.

SÜLEYMAN EGE

İşçi Partisi üyelerinden ve organlarından yazı yazan Ege, 1954 de hâlen Bulgaristan'da Türk köylerinde Türkiye aleyhine propaganda yapmakta olan Ziya Yamaç, Fahri Erdinç ve Cumhuriyet gazetesinin eski yazıişleri müdürü Tuğrul Deliorman'la irtibat kurduğu anlaşılarak 2,5 ay mevkuf kalmıştır.

BEDRETTİN NİHAT

İşçi Partisi organlarında yazmakta olan Bedrettin Nihad'ın asıl adı Nihat Tunalı olup 1954 te Türkiye Gizli Komünist Partisi mensubu olarak Ankara Garnizon Komutanlığına bağlı 2 numaralı askerî mahkemesinin esas 1953-17 ve karar 1954-33 numara ve tarihiyle 2 yıl ağır hapis, 8 ay İstanbul'da emniyet göz hapisinde bulundurulmasına mahkûm olmuştur. Cezası infaz edilmiştir.

Bedrettin Nihat bu cezasından önce de 1946 yılında 2. No. lu Örfî İdare mahkemesi kararı ile komünistlik yüzünden ikibuçuk yıla mahkûm edilmişti.

MELİH CEVDET ANDAY:

İşçi partisi organlarında başmakaleleri neşredilen Anday, yurdumuzdaki solcu ve Marxist bir edebî cereyanın öncüleri arasındadır. «Yanyana» adlı eserinden dolayı hakkında komünizm propagandası yapmaktan tahkikata geçilmiş, kitap satıştan menedilmişken, bir müddet sonra, bilirkişi raporu ile beraet etmiştir. Eski komünist gazete ve mecmua yazarlarından olup, Moskova yazarlar kongresine dâvet edilmiştir.

Daha önce de Demirperde memleketlerinde yapılan Balkan edebiyatçılar toplantısına iştirak etmişti. Anday, Moskova'dan döndükten sonra çok açık olarak bu komünist ülkenin methiye ve propagandasını yapmış, hâlen Moskova intibalarını bir Marxist dergide neşretmektedir.

TRT, Meclisi idare heyeti üyesi olduğu, TRT'nin İşçi Partisi haberlerine fazlaca yer vermesinde Melih Cevdet'in tesiri ve rolü olduğu söylenmektedir.

AYDOS TOROS

İşçi Partisinin 1963 teki Beyazıt Beyaz Saray salonunda yaptığı açık oturumda sözcülük yapmış olan öğretmen Aydos Toros, bir aralık vekâlet emrine alınmıştır. Aynı yıl 141-142. yâni komünistleri mahkûm eden maddenin antidemokratik olduğunu iddia edenlerle birlikte İstanbul sokaklarında ellerinde dövizle gezenlerde biridir. Aşırı solcudur. Asıl adı İbrahim Türk'tür.

EMİNE ALEV

Rusya'da yetiştirilmiş tanınmış komünistlerden Hamdi Şamilof'un karısı olan Alev, bilhassa işçi partisinin genç kuşaklarıyle teşriki mesai halindedir.

CEVDET KUDRET SOLOK

(Sivas TİP adayı)

Yasak edilen Ses, Yeni Ses, Yürüyüş, Zincirli Hürriyet gibi toplatılan komünist gazetelerin yazarı, idi. Aşırı sol propagandası yapmaktan bir kitabı satıştan menedilmiştir.

YUSUF ZİYA BAHADINLI

(Yozgat TİP adayı)

Komünist manifestosu yazarları Marks ve Engels'ten yaptığı iki tercümeden hakkında 141 ve 142. maddelere göre halen takibat yapılmaktadır.

Rusça'dan tercüme ettirerek neşrettiği bir eser Lenin mükâfatı almıştır.

SADIK ARIKAN

(İzmir TİP adayı)

İzmir'de komünist propagandası yapmaktan tevkif edilmiş ve 3 ay mevkuf kalmıştır.

MÜZEHHER VÂ-NÛ

(İstanbul TİP adayı)

Nâzım Hikmet'in arkadaşı, Vâ-Nû'nun karısıdır. Aşırı solcudur.

HAYRETTİN ABACI

(Malatya TİP adayı)

1950 de Nâzım Hikmetof'u kurtarmak için komünistlerin toplandıkları meşhur Çiçek Palas sanıklarından.

MORİS GABAY

(İstanbul TİP adayı)

1951 yılında meydana çıkarılan Türkiye Gizli Komünist Partisi gençlik kolu olarak addedilen İstanbul Yüksek Tahsil Gençlik, Derneği üyelerinden olmasından dola-

Bir TİP organında, TİP idareci leri ve destekleyicilerini gösteren bir reklâmın klişesi...

yı yakalanarak hakkında tahkikata başlanmış ve Ankara Garnizon Kumandanlığına bağlı (İst. Harbiye) askerî mahkemesinin 17.11.1952 gün ve siyasî yargılama şubesinin 8.11.1954 gün ve sas 953.17 ve 954.32 sayılı kararı ile hakkında meni muhakeme kararı verilmiştir

KEMAL TÜRKLER

171 sayılı kanuna muhalefetle Sıkıyönetim yasaklarına aykırı harekette bulunmak suçundan 4 sendikacı arkadaşı ile Kartal C. Savcılığının 8.8.1964 gün ve Hz. 1964.488 ve 964.570 sayılı kararı ile delil noksanlığından takibat icrasına mahal bulunmadığı kararı verilmiştir

MAHMUT MAKAL
(İstanbul TİP adayı)

Köylüyü isyana teşvikten 1950 de Bor cezaevinde 6 ay tutuklu kalmıştır.

NACİ SADULLAH DANIŞ

Türkiye Gizli Komünist Partisi mensubu olduğu iddiasıyle 26.6. 1952 den 27.10.1952 ye kadar İst. Merkez Kumandanlığında mevkuf kalmıştır. (Solcu gazetelerde yazar).

Nâzım Hikmet'in son günlerdeki methiyecilerinden biri olup Nâzım'ın hâlen bilirkişide olan bir romanının önsözünü yazmış mübalâğalı bir ifade ile Nâzım'ı yeniden övmüştür.

AHMET NİHAT SARGIN
(İzmir TİP adayı)

Hür Gençlik isimli gazetenin 5.8.1950 tarih ve 10 sayılı nüshasında yazdığı (Gençliği barış mücadelesine çağırıyoruz., barışçı gençlik protesto ediyor.) başlıklı yazısından ötürü Sulh Ceza hâkimliğinin 2.8.1950 gün ve 950.955 sayılı kararı ile gazete zapt ve müsadere edilmiş ve 8.8.1950 tarihinde Eminönü 1. Sulh Ceza Yargıçlığınca tevkif edilmiştir.

15.8.1950 tarihinde Ankara askerî ceza evine nakledilmiştir. Garnizon Kumandanlığı Askerî Mahkemesinin 28.3.1951 tarih ve esas 951.15 ve 951.10 sayılı kararı ile askerî ceza kanununun 161. maddesi gereğince 15 yıl ağır hapis cezası verilmiş ve bu cezanın dörtte

Gaziantep'te çıkan TİP organı TOPLUM'un, başlığı altında (Haftalık gazete) ibaresi yazılı iken.

Rus Hariciye Vekilinin Türkiye'yi ziyaretinden sonra, bu ibareye bir de SOLCU ilâve edilmiştir.

üçü indirilerek 3 sene 9 ay ağır hapis ve bir sene 3 ay müddetle Kırşehir'de emniyeti umumiye nezareti cezası verilmiştir. 27.3.1955 tarihinde Nevşehir'de cezasını ikmal ederek tahliye edilmiştir.

Çiçek Palas hâdisesi sanıklarından olup, askerliğini er olarak yapmıştır.

KEMAL SÜLKER
(Zonguldak TİP adayı)

1938 yılında Antakya'da intişar eden Yeni Gün gazetesinde muhabir iken Belediye Reisine hakaretamiz bir yazısından ötürü bir ay mahkûmiyet cezası verilmiş ise de infaz edilmeden çıkan af kanunundan faydalanmıştır.

2.11.1939 da Komünist tahrikatından 12 arkadaşı ile birlikte Antakya'da mahkemeye verilip mevkufen görülen mahkemeleri sonunda bir kısım arkadaşları mahkûm edilmiş, kendisi bereat etmiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı askerî mahkemesinin 13.8.1963 gün ve 1019 sayılı yazısı ile 27.8. 1963 günü saat 10 da mahkemede hazır bulundurulması hakkındaki yazısı üzerine mezkûr günde temin edilmiştir.

SELÂHATTİN HİLÂV
(İstanbul TİP adayı)

Geçen seçimlerde işçi partisi Kadıköy Belediye Meclisi adayı idi. Aşırı solcu bir yazardır.

BURHAN ARPAD

İşçi Partisinin geçen Belediye seçimlerinde Fatih ilçesi Belediye Meclisi adayı idi. Vatan gazetesinde yazdığı aşırı solu metheden fıkralarıyla tanınır. Daha önceleri ise komünistlik yüzünden kapatılan bir kısım dergilerde Demirperde memleketleri yazarlarından tercümeler yapmıştır.

MÜSTAFA ÜNALTAY

İşçi Partisi gençlik kollarını idare edenlerden biridir. Geçen yıl

solcu faaliyetlere parelel olarak dağıttığı bir beyanname yüzünden 3.5 ay mevkuf kalmıştır. Yeni İstanbul gazetesine ve toprak dergisine yapılan yürüyüşü idare etmiştir.

RAİF ERTEM

İşçi Partisi gençlik kolları idarecilerinden olup Yeni İstanbul ve Toprak dergisine yapılan yürü yüşü idare edenlerdendi. Aşırı sol cudur.

SAMİM KOCAGÖZ

Moskova'da neşredilen edebiyat dergilerinde hakkında methiyeler çıkan Kocagöz, Türkiyede çıkan birçok komünist gazete ve dergilerde yazılar neşrettiği gibi birçok solcu yayınları da bizzat milyoner olduğu için finanse etmektedir.

Söke, Aydın ve İzmir İşçi partisi organizatörüdür.

ŞÜKRAN KURDAKUL

İşçi Partisinin organı olan «Eylem» mecmuasının sahibidir.

25 Eylül 953 te Türkiye Gizli Komünist Partisi üyesi olarak tevkif edilmiş, T.C.K. nun 141 ci mad desinin 5 inci fıkrasına göre ceza talep edilmiştir.

Şükran Kurdakul, Gizli Komünist Partisi üyeleri Arif Damar, Ke mal Dayan'la hücre teşkilâtı kurduğu öğrenilmiş, 141 inci maddenin 3 ve 5 inci fıkralarına göre 2 sene müddetle ağır hapsine, 8 ay müddetle Tarsusta göz hapsinde bulundurulmasına ayrıca 5887 sayılı Harçlar Kanununa ekli 48 inci maddesine tevfikan 73 lira harç ödenmesine, mevkuf kaldığı müddetin As. C.M.U.K. nın 277 inci maddesine cezadan sayılmasına Garnizon Komutanlığı 2 No. lu Askerî Mahkeme tarafından karar verilmiştir.

HULÛSİ DOSDOĞRU

1947 yılının Temmuz 20 ci günü Gizli Komünist Partisi mensubu 53 kişiyle birlikte Örfî İdare Komutanlığı tarafından tevkif edilmiş olup bir yıl sonra 14 Temmuz 1948 de savcılığın iddiası karara bağlanmış, 53 sanıktan 41 kişi hüküm giymişti. Orfî İdare Mahkemesinden İstanbul 2. A,ır Cezaya nakledilen sanıklar bu mahkeme kararıyle mahkûm olmuşlardı.

Müzehher VA-NU, N. Hikmet methiyecisi eşi VA-NU ile.

Sanıklar arasında bulunan Dr. Hulûsi Dostoğru da 2. Ağır Ceza Mahkemesinin kararıyle 2 yıl ağır hapse mahkûm edilmiştir.

1953 yılında ise tekrar Türkiye Komünist Partisi mensuplarıyle birlikte 25.9.1953 te tevkif edilmiş bu kere de delil kifayetsizliğinden 28.12.1953 tarihinde tahliyesine karar verilmiştir.

ERGİN GÜNÇE

TİP organlarında yazıları neşre dilen ve Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesinden asistan olmasına rağ men, Örfî İdare yasaklarına muhalefet ederek İşçi partisi lehinde faaliyet gösterdiği için geçen yıl Örfî İdare hudutları dışına çıkarılması cezası verilmiştir.

Aşırı solcudur .

ORHAN SUDA

Hâlen İşçi Partisi organlarında yazmakta olan Orhan Suda, 25.2.952 de İstatistik Genel Müdürlüğünde memur iken, Türkiye Gizli Komünist Partisi mensuplariyle birlikte tevkif edilmiştir.

Orhan Suda 2 nolu askerî mahkemede 126 komünistle birlikte mahkemesi sonunda 141 inci maddenin 5 inci fıkrasına göre 5 sene 8 ay ağır hapsine, aynı kanunun 171 inci maddesine göre 1 sene 8 ay Ankarada Emniyeti Umumiye nezareti altında bulundurulmaşına, 331 nci maddeye göre mahkûmiyetine müsavi müddetle âmme hizmetlerinden memnuiyetine 5887 sayılı harçlar Kanunu gereğince 182 lira harç ödemesine karar verilmiştir..

Mahkûmiyetini çekmiştir.

NEVZAT HATKO

Daha önceki yıllarda komünist propagandası yapan «Yığın» dergisi yazarları arasında aşırı sol tercüme ve yazılariyle tanınan HATKO, Behice Boran'ın kocasıdır. Onun için Behice Boran'ın adı, Gizli Komünist Partisi kuranları yargılayan Garnizon Komutanlığının «Gerekçeli hüküm kararı» nda Behice Hatko olarak geçmektedir. Nevzat Hatko İşçi Partisinin İstanbul yöneticilerindendir .

ERDEM BURİ

İşçi Partisi organı bir dergide yazıları çıkan Buri daha ziyade sinema ve tiyatrocular arasında par tinin propagandasını yapmaktadır. Aşırı solcudur.

GÜNER SAMLI

TİP'in en mütecaviz ve açıkça Marksist propaganda organı olan TOPLUM gazetesinin sahibidir. Toplum bugüne kadar komünist propagandası yapmaktan hakkında 9 defa tâkibata uğramıştır. Güner Samlı ise bir yazısından dolayı 17.6.1963'te tevkif edilmiş ve 5 ay sonra Gaziantep 1. Ağırceza Mahkemesinde asistan Çetin Özek, Naci Şensoy'un bilirkişi raporuna istinaden beraet kararı ile Haziran 1963 te serbest bırakılmşıtır.

Güner, gazetesinin 10. sayısında Türk milliyetçilerine aynen şöyle cevap veriyordu:

«Rusya'da halk isyan etmeyecek, 1917 ihtilâli kendine göre bir düzen kurmuş ve bunu yerleştirmiştir.

«Kûba matem içinde değil, çünkü alçak diktatör Batista devrinde 16 yaşındaki kızlar Amerikan milyonerlerine yatak arkadaşlığı ederlerken bugün insanlık haysiyetine Castro tarafından kavuşturulmuştur.» dedikten sonra âdeta komünist âlem için söylenen yalanlara kanmayın diye satırlarını bitirmektedir.

Esasen gazetenin «Toplum» başlığı altında «Haftalık Gazete» ibaresi Rus Hariciye Vekilinin Türkiye'ye gelişinden sonra «Haftalık

Solcu Gazete» olarak değiştirilmiştir.

MUHSİN YÖRÜK

Eskişehir TİP idarecileri arasında bulunan M. Yörük, 1964 te 3 öğretmen ile birlikte komünizm propagandası yapmaktan tevkif edilmiştir. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyelerinden 2 sinin bilirkişi raporu ile 3 ay sonra tahliye edilmiştir. (10 Eylül 1964 te)

İLHAN TEZEL
(Mersin TİP adayı)

TİP organı olan gazetesinde «Uyan ey koca dev uyan» adlı bir yazı ile işçileri anarşik bir harekete teşvik eden bir yazı hakkında Mersin C. Müddeiumumiliğince kovuşturma açılmış ve sorgusundan sonra ademi tâkip kararı verilmiştir.

MEHMET DURDU ERKMEN

Gaziantep TİP idarecileri arasında olup 17 Haziran 1963 tarihinde komünizm propagandası yapmaktan tevkif edilmiş, dâvası Gaziantep 1. Ağırcezada görülmekte iken Hukuk Fakültesi asistanlarından Çetin Özek'in hazırladığı bilirkişi raporu ile beraet etmiştir.

ABİDİN DİNO

TİP organlarında resim ve yazılar neşretmekte olan Dino, sicilli ve azılı komünistlerden olup 1951 de tekrar komünist propagandası yapmaktan hakkında kesilen tevkif müzekkeresinden sonra Fransa'ya kaçmış ve Bakanlar Kurulunun kararıyle Abidin Dino, Aslan Humbaracı ve Ziya Yamaç Türk vatandaşlığından ıskat edilmişlerdir.

Dino hâlen Fransa'da olup Fransız Komünist Partisinin faal üyeleri arasındadır. TİP idarecileriyle daimî irtibat kurmuştur. TİP organları «Sosyal Adalet», «Emekçi» ve benzerlerinde yazı ve resimleri neşredilmektedir

HASAN İZZETTİN DİNAMO

TİP organı «Emekçi» gazetesinde şiirler neşreden müseccel komünistlerden Dinamo soyadını da meşhur Moskova'nın Dinamo stadı ve kulübüne uygun olarak aldığı ifade edilmektedir. Vaktiyle yazdığı «Türkiye Sovyet Cumhuriyeti» adlı şiirinde aynen:

«Hülâsa Türkiye Sovyet Cumhuriyeti»
Çalışmak, yazmak,
Gezmek hürriyeti için
Kurulacaktır.
Ve bunlara karşı çıkan
Babam bile olsa
İnsafsız ve merhametsizce
Tutulup çarmıha vurulacaktır»

diyordu. Bu yüzden de 4 yıl ağır hapse mahkûm edilmiştir.

Dinamo, meşhur Türkiye Gizli Komünist Partisi kurucularından Halil Yalçın'ın kızıyle evlidir.

A. KADİR

TİP organlarında yazı ve şiirleri neşredilmekte olan eski komünist dergilerinin yazarı A. Kadir, komünistlik suçu ile mahkûm olmuş, cezasını Kırşehir'de tamamlamıştır. 1945 yılında neşrettiği «Tebliğ» isimli şiiri ile komünist propagandası yapmaktan tekrar hakkında tâkibata geçilmiştir. Tebliğdeki şiirler Almanlar karşısında dövüşen Rus askerlerini methettiği için kitap satıştan menedilmiştir.

ZİHNİ TURGAY ANADOL

Evvelki yıllarda 4 defa kapanma kararı verilen komünist «Ses» mecmuasının 3.2.1951 tarihli sayısında neşrettiği bir şiirden dolayı mecmuanın sahibi tevkif edilmiş, kendisi hakkında ise komünistlikten dolayı tâkibata geçilmiştir. Şu anda TİP organlarında yazmaktadır.

15 yıla mahkûm komünist Hikmet Kıvılcım'ın Vatan Partisi idarecileri arasında iken 1958 dede 25 arkadaşiyle birlikte 10 ay mevkuf kalmıştır.

AHMET TOP

(Gaziantep TİP adayı) TİP idarecilerinden ve Gaziantep milletvekili adayı olan Ahmet Top bir aralık komünist propagandası yapmaktan tevkif edilmiş ve beraet kararı almıştır.

NACİ ORMANLAR

(Niğde TİP adayı) 29 Temmuz 1950 de Komünist Barışseverleri'in kurucusu sıfatiyle Behice Boran

Cinnet, cinayet, yeter artık, basacağız kızıl ateş damgamızı kürrenin sırtına diyen TİP'çi Abidin DİNO

ve Adnan Cemgil'le birlikte tevkif edilerek 5,5 ay mevkuf kalmıştır.

AZİZ NESİN

İşçi Partisinin hâdiseli geçen Beyaz Saray toplantısında parti sözcülüğü yapan Aziz Nesin, 23. Tümen İstihkâm Bölüğünde vazifeli iken (izinli erlerin istihkakını zimmetine geçirmek) vazife ve selâhiyetini kötüye kullanmak suçu ile 23. Tümen Askerî Mahkemesi kararıyle ordudan tardedildikten sonra 3 ay 10 gün hapis cezasının bir kısmını da Sultanahmet cezaevinde çekmiştir. VEDİA NESİN isimli kadın hüviyetiyle Yedigün sayfalarına giren Aziz Nesin, Sabahattin Ali ile Markopaşa'yı çıkarmış, Sertel'lerle çalışmış; Baştan gazetesinde Nâzım Hikmet'in şiirleriyle Nâzım'a ait oldukça mübalâğalı bir methiye yazmış, gazetenin Marksist fikirleri yaymak için çıktığını ifade etmiş, 12 Ağustos 1947 de «Millî menfaatlere aykırı neşriyat suçundaon Örfî İdare Mahkemesince esas 56 karar 60 sayılı hükümle 10 ay ağır hapse ve 3 ay 10 gün Bursa'da emniyet nezareti altında bulundurulmasına,

1950'de ise İstanbul 2. Ağırceza Mahkemesinin 22 esas ve 2 karar sayılı hükmü ile komünizm lehinde propaganda yapmak suçundan

16 aya mahkûm edilmiştir.

Hâlen Moskova'da olup Demirperde propagandası yapmaktadır.

NURER UĞURLU

İşçi Partisi Gençlik Kolları idarecilerinden olup Üniversite talebeleri arasında Marksist olarak bilinir.

Üniversite'ye gelen genç ve körpe çocukları İşçi Partisine kaydetmektedir. Bazı kişileri partilerken Marks'ın kitabı üzerine yemine dâvet etmekte idi.

HÜSEYİN KORKMAZGİL

(TİP Ankara adayı) Emekçi, Toplum; Sosyal Adalet gibi İşçi Partisi organlarının yazarı ve faal bir partili olan Şükrü oğlu Gülşen'den doğma 4.3.1927 doğumlu Hüseyin Korkmazgil'in 25.3.1951 tarihinde Göksun ilçesi toplu dersler öğretmeni iken memleket ikinde kurulmuş iktisadî' ve içtimaî temel ve nizam ve kaideleri değiştirmek ve yıkmak amaciyle 'komünizm telkininde bulunmak suçundan dolayı Elbistan Ağırceza Mahkemesinin 10.7.1951 gün ve esas951-28 karar; numara 951-29 sayılı ilâmı ile TCK. nun 5435 sayılı kanunla değiştirilen 142 nci maddesinin 3 üncü fıkrası uyarınca bir sene ağır hapis cezası ile mahkûmiyetine karar verilip mezkûr hükmün Yargıtay Birinci Ceza Dairesinin 12.9.1951 gün ve 1924-1857 sayılı ilâmiyle onanmak suretiyle kesinleşmiştir. Hüküm ise 25.3.1951 den 25.3.1952 tarihleri arasında infaz edilmiştir.

NURİ ÖZKAN

Daha önceki yıllarda da hakkında komünizm propagandası yapmaktan tevkif kararı verilen ve TİP Gaziantep yöneticilerinden olan Özkan, 17.6.1963 tarihinde tekrar komünizm propagandası yapmaktan tevkif edilmiş, 3 ay mevkuf kalmıştır. Çetin Özek'in bilirkişi raporu ile tahliye edilmiştir.

NÜZHET İDEMEN

Gaziantep TİP idarecilerinden olan İdemen de hakkında komünizm propagandası yapmaktan 4 ay Gaziantep cezaevinde mevkuf kalmıştır

Çetin Özek'in bilirkişi raporu ile tahliye edilmiştir.

Firmasını Nâzım'ın soyadına uyduran, Muzaffer Eren

MUZAFFER KARAN

(Ankara TİP adayı) Yön'deki yazısiyle sosyalist olduğu anlaşılan Muzaffer Karan Gaziantep'te yayınlanan TİP organı «TOPLUM» da bir yazısından dolayı komünizm propagandası yapmaktan hakkında Gaziantep Savcılığı tarafından tâkibat açılmıştır.

Muzaffer Karan 6.9.965 tarihli yazısında: «**27 Mayıs'ta bir emekli subay olarak mücadeleye katılmıştım. Şimdi de TİP saflarında gerçek bir emekçi olarak bıraktığım yerden mücadeleye devam etmekteyim**» diyerek toplumcu olduğunu iddia etmiş ve «**Toplumculuk kişinin kişi tarafından sömürülmesini ortadan kaldıran bir düzendir. Bu maksatlı sömürmeyi meydana getiren üretim araçlarını özel mülkiyetten alıp topluma mal etmeyi, yâni kamulaştırmayı öngörür.**»

Karan ayrıca niçin Nasyonal Sosyalist değil de toplumcu olduğunu da şöyle izah ediyor:

Nasyonal Sosyalizm ekonomik ve sosyal örgütlenmede hem demokratik sosyalizm ve hem de Marksizme aykırıdır»

Muzaffer Karan'ın izahatında komünist propagansası yaptığı görülerek 2 kişilik bir bilirkişi raporu ile birlikte Gaziantep Savcılığı tarafından Adliyeye vermiştir.

RUHİ SU

Türkiye İşçi Partisi muhtelif yerlerde halk türküleri konserleri tertiplemektedir Maksat, halk türkülerimizi ve hak şairlerimizi istismar etmek. Nitekim birkaç saz şairini de solcu, hattâ komünizme hizmet eden tahrikçi şiirler yazmağa teşvik etmişler ve muvaffak da olmuşlardır. Âşık İhsanî bunun tipik örneğidir

İşçi Partisinin konser yöneticilerinden olan Ruhi Su, Türkiye Gizli Komünist Partisi mensubu sıfatiyle 6.4.953 te tevkif edilmiş' Ankara Garnizon Komutanlığına bağlı 2 No lu Askerî Mahkemenin kararıyle 5 sene ağır hapis, 1 sene 8 ay Çumra'da nezarete mahkûm edilmiştir.

Bu karar Askerî Temyiz Mahkemesi 2 nci Ceza Dairesinin 28.5.956 gün ve 1265-2080 sayılı ilâmiyle kesinleşmiştir

MUZAFFER EREN

Türkiye Gizli Komünist Partisi mensupları arasında 21.1.952 de tevkif edilmiş ve 2 Numaralı Askerî Mahkemenin 1953-17 ve 1954-33 numara ve tarihiyle 2 yıl ağır hapis, 8 ay da Kütahya'da nezaret altında bulundurulmasına karar verilmiştir TİP'lilerle teşriki mesai halinde olup Eren Reklâm firması sahibidir. Eren Reklâm son günlerde Nâzım Hikmet'in soyadı olan RAN olarak değiştirilmiştir.

RAN kelimesi sonundan okunursa NAR olur, biliyorsunuz. Nâzım Hikmet soyadını önce KIZIL olarak almak istemiş, fakat maskelemek için NAR'ın tersini tercih etmiştir. NAR kızılı hatırlatır diye.

NİYAZİ BERKES

Ankara Üniversitesinde talebeleri arasında komünizm propagandası yapmak iddiasiyle kovulmuş olan Berkes, Fay Kirbi adında kendi zihniyetine uygun bir Kanadalı ile evlenmiştir Fay Kirbi'ye bir de köy enstitülerinin methiyesini yapan kitap hazırlattırmıştır. Şu anda TİP organı «Eylem» de yazmaktadır.

İ MEHMET KEMAL

Komünist bir teşekkül olarak kapatılan «Gençlik Derneği» kurucusu olarak tevkif edilmiştir. Bir günlük gazete ile birlikte TİP organlarına yazmaktadır.

ALİ CELÂL ŞİMŞEK

(TİP Ankara adayı) Askerliği-

ni yaparken tahrifattan dolayı bir yıl mevkuf kalmıştır.

TURGUT KAZAN

İşçi Partisi Gençlik Kolları idarecileri arasında olup Marksist olduğunu her yerde ifadeden çekinmemektedir. 1963 yılında Yeni İstanbul ve Toprak dergisine yapılan yürüyüşleri idare edenlerden biridir.

NURKALP DEVRİM

İşçi Partisi Gençlik Kolu idarecisidir. 1963 te mâsum üniversite gençlerinin sokaklara dökülerek bazı nâhoş olaylara sebep olanlardandır. Aşırı solcudur.

REŞİT GÜÇKIRAN

Gaziantep TİP İl İdare Kurulu muhasip ve veznedarı olan Güçkıran 17.6.963 te komünizm propagandası yapmaktan tevkif edilmiş ve 3 ay mevkuf kalmıştır. Çetin Özek'in bilirkişi raporu ile tahliye edilmiştir.

NECİP DİKEN

TİP Gaziantep idarecilerinden olan Diken de 17.6.1963 te komünizm propagandası yapmaktan tevkif edilmiş, 3 ay mevkuf kalmıştır. Çetin Özek'in bilirkişi raporu ile tahliye edilmiştir.

RIZA KUAS

(TİP Ankara adayı) Hatırlarsınız elbette. Zonguldak'ta 2 Türk işçisinin ölümü ile neticelenen üzücü olaylar sonunda 8 Nisan 1965 Perşembe Günü TÜRK - İŞ'in Genel Sekreteri İzmir'de bir basın toplantısında şu açıklamayı yapmıştır. Halil Tunç diyordu ki:

«Zonguldak olayları sırasında Tip Genel Sekreteri Türk - İş'e gelerek bize:

— Ne duruyorsunuz, size bağlı bütün işçilere emir veriniz ve hedef Zonguldak deyin .Bu gaye uğrunda işçiyi çarpışmağa dâvet edin dedi.

Kendisine:

— Kime karşı çarpışacaklar? Orada işçi ile ordu karşı karşıya bulunuyor, dendi.

TİP Genel Sekreteri Kuas bu mukabelemiz karşısında aynen şu cevabı verdi:

«Madem ki işçi, ordu ile karşı karşıya, o halde ordu ile çarpışmaya.

O zaman Türk - İş'in bir yetkilisi TİP Genel Sekreterine şöyle dedi:

— Siz de işçiyi temsil ediyorsunuz bu işi siz yapın.

Bunun üzerine TİP Genel Sekreteri şöyle cevap verdi:

— Biz o güce erişemedik. Eriştiğimiz zaman o işi de yapacağız, cevabını verdi» demişti.

O günkü gazeteleri tâkip edenler daha iyi hatırlayacaklar ki, en mâsum kafalarda bile TİP ihtilâlci sosyalist metodlarla hedefine ulaşmak istiyordu. Zaten Türk - İş'in Genel Sekreteri Tip'i bu büyük itham karşısında bıraktıktan sonra da hemen ilâve etmiş:

— İddialarımı her an isbata hazırım, demişti.

Esasen işçi teşekküllerini ellerin de tutanlardan, demokrasiye inanmış işçi lider ve temsilcilerinden çoğu Rıza Kuas'ın ihtilâlci sosyalizme taraftar olduğunu da itiraftan çekinmemişlerdir.

YAŞAR KEMAL

(TİP İstanbul adayı) Van'dan Kadirli'ye geldikten sonra Kadirli Ortaokulu 1 inci sınıfından belgelenen Kemal, fabrika ve ziraat işçiliği yaptığı bir sırada Adana'nın sicilli komünistlerinden Abidin Dino ve Orhan Kemal'le dostluk kurmuş, daha önceleri millî edebiyat meraklısı iken, kısa bir müddet sonra Marksist düşünce ve edebiyata merak sarmıştır.

Bir eserinde, kendisi için «Gominis Kör Cemal» diyen Y. Kemal

İşte bunun nitecesidir ki Kadirli'de istidacılık yaptığı bir sırada işçi ve ameleyi bir kısım çeltik ve toprak ağası adı verdiği kişiler aleyhine tahrik ve teşvik etmekten dolayı tevkif edilmiş, 5 ay Kozan cezaevinde mevkuf kalmış ve delil kifayetsizliği yüzünden serbest bırakılmıştı.

Daha sonra ise Cumhuriyet gazetesinin beyzâdesi Nadir Nadi'nin himayesine sığınmış, eserleriyle mütenasip olmayan bir şöhrete ulaşmıştır. Birkaç yıl önce Fransa'da komünist Comba gazetesinin Türkiye muhabirliğini yapan bir Musevi kadınla evlenmiş, karısının Türkiye'den gazetesine gönderdiği uydurma ve hayâlî bir haberle «Yaşar Kemal'in bu yıl Nobel Mükâfatına namzet» olduğu yazılmıştı.

Yaşar Kemal, 2 yıl önce Komünist Balkan Yazarlar toplantısına dâvet edilmiş, bu yıl da Moskova Yazarlar Kongresine Türkiye'nin Marksist yazarı sıfatiyle Aziz Nesin, Melih Cevdet Anday'la birlikte iştirak etmiştir .

MEHMET TOKATLI

TİP Fatih ilçesi faal üyelerinden Tokatlı, 2 Temmuz 1965 Cuma günü Şişli'de komünizm propagandası yaptığı iddia edilen bir beyannameyi duvarlara astırdığı ve işçiler arasında dağıttığı için hakkında 141 inci maddeye göre tâkibat açılmış ve aynı gün beyannameleri dağıtan Gerzan Gazaz isimli bir Ermeni vatandaşımızla birlikte tevkif edilmiştir.

«Emekçiye Çağrı» beyannamesin de işçiler tahrik edilmekte, artık harekete geçilmesi zamanının geldiği ifade edilmekte idi.

EFRAİM HAYIRLI

Konya TİP İl Başkanıdır. 11 Temmuz 1965'te dağıttığı bir beyanname yüzünden tevkif edilmiştir. 1 ay mevkuf kalmıştır,

KEMAL YALAZKAN

Emekçi isimli TİP organında yazıları çıkan Yalazkan, Malatya Lisesi Felsefe öğretmeni iken metafizik düşünceler şeklindeki dersleri arasında talebelere «Marksist» metod ve düşünceleri propaganda yapmaktan önce Vekâlet emrine

alınmış, daha sonra öğretim kadrosundan uzaklaştırılmıştır.

MEHMET YILMAZ

TİP Konya faal üyelerinden olup 11 Temmuz 1965 de dağıttığı bir beyanname yüzünden 1 ay mevkuf kalmıştır.

HASAN ÇOPUR

TİP Konya faal üyelerindendir. 11 Temmuz 1965 te tevki fedilmiş, 1 ay mevkuf kalmıştır.

ALTAY DİREK

İşçi Partisi gençlik teşkilâtı yöneticileri arasındadır. Türkiye'mizde komünistlerin iyice azıgınlaştığı geçen yıl, talebe teşekkülleri temsilcilerinin bir araya gelerek **«Komünizmi tel'in mitingi»** kararları karşısında muhalif kaldığını beyan ederek **«Asıl gericileri tel'in edelim»** demiştir. Hatırlarsınız, yurdumuzda komünistler kendilerinden olmayan herkese, bilhassa milliyetçi, muhafazakâr olanlara GERİCİ adını vermişlerdir. Altay da Üniversitede **«aşırı sol»** zihniyetiyle tanınan kişilerin öncüleri arasındadır.

MEHMET RESSAMOĞLU

İzmir İşçi Partisi yöneticileri arasında bulunan Ressamoğlu parti organı «Memet» isimli aşırı solcu gazetenin yazı işleri sorumlu müdürüdür.

1953'te Türkiye Gizli Komünist Partisi mensuplariyle beraber 7 Temmuz 1953 te tevkif edilmiş ve delil kifayetsizliği sonunda 4 ay 20 gün Merkez Komutanlığı cezaevinden 26 Kasım 1953 te serbest bırakılmıştır.

Gazetenin adındaki «H» harfi atılmış, Nâzım Hikmet'in emirlerine uyularak bütün solcu ve Marksistlerin kullandığı şekilde MEMET olarak neşredilmiştir.

Çetin, Lenin'e özenen sakaliyle

ÇETİN ALTAN

(TİP İstanbul adayı) Beyoğlunda işret ve sefalet yuvalarında değme kapitalistlerin süremediği bir bohem hayatı içinde iken ertesi gün fakir, aç; mâsum hattâ Pötürgeli dediği işsiz bir kitlenin dert ve ihtiyaçlarını dile getiriyor pozisyonuna bürünüp aşırı bir sosyalist olduğunu ifade eden bu kişi hakkında düzenlenen bir resmî raporda, Marksist fikirlere Yeni Adam dergisiyle itibar ettiği; bilhassa 27 Mayıstan sonra komünist «Bizim Radyo» ile paralel neşriyat yaptığı, göstermelik bir Atatürkçü olduğu; din ve mânevîyatla ilgisi bulunmadığı yazılı idi.

Gerçekten Çetin Altan yıllardır Milliyet ve Akşam'da geniş halk kitlelerine hitabedebilmek fırsatını bulunca «sosyalizm» zannettiği servet düşmanlığı, aile düşmanlığı; din düşmanlığı, milliyetçilik düşmanlığını alabildiğine savunmuş, hattâ millî ve kudsî bildiğimiz her çeşit düşüncelerimiz Çetin Altan'ın kalemiyle tezyif ve tahrik edilirken bir de bunun «sosyalizm» adına yapıldığı ifade edilmiştir.

Fakat, günler göstermiştir ki Çetin'in sosyalizmi «SAHTE» olmaktan öteye gidemiyor, viskili; kadınlı ve zengin masalarda kaldırılan kadehlerin verdiği sarhoşluk gibi, yazılarında ancak bir rüya ve masal ciddiyeti (.) olduğu seziliyordu. Bugün Türkiye'miz eğer sosyalizme itibar etmiyorsa bunun Çetin ve İlhan tipindeki mümessillerinin yüzünden olduğu en mutebet kişiler tarafından bile itiraf edilmektedir.

Zira ömründe sosyalizme ayak uydurmayı bir gün bile aklından geçirmeyenlerin, bu sistemi müdafaa etmeleri bir yalandan başka bir şey değildi, halk efkârı çok çabuk anladı.

Onun içindir ki Çetin sosyalist olmaktan çok aşırı bir solcu olarak tanınmış hattâ millî 'damat Metin Toker dergisinde **«Halkın komünist dediği Çetin Altan»** diye yazmıştır.

Bir başka yazar ise Çetin'den bahsederken **«Mao Çetin»** demiştir.

Yani Çin Komünist Partisi Lideri Mao'nun ilk adını Çetin'in başına getirmiştir.

Çetin'in yazılarına iltifat eden mâsum ve aptal kafalar, zannederler ki, Türkiye'yi Türkiye'de kurulacak bir komünist partisi kurtarabilir. Zira, Türkiye'mizin MAO'su adı verildiğinde bile **«Ben Mao değilim»** demeyi bile aklından geçirmeyen bu kişi, zaten her defasında ısrarla işaret ederek **«Türkiye'miz sömürülmektedir», «Türkiye hür değildir», «Türkiye'de demokrasinin D'si bile mevcut değildir»** demektedir.

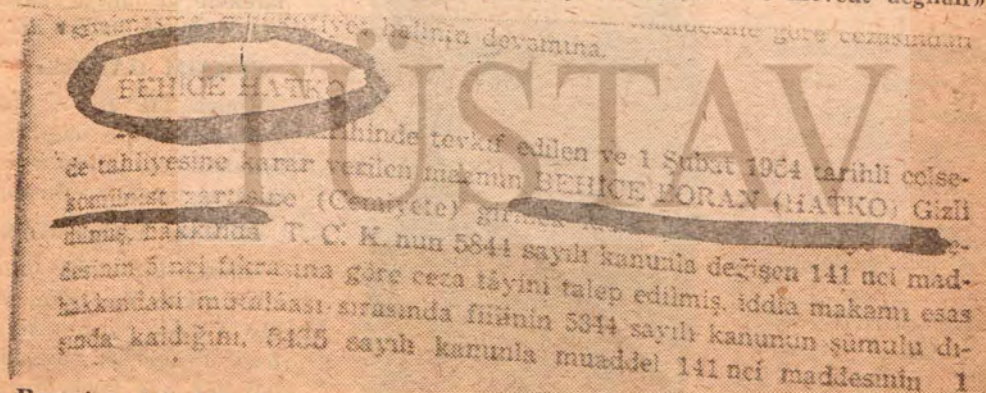

BEHİCE BORAN

...hinde tevkif edilen ve 1 Şubat 1964 tarihli celse-
de tahliyesine karar verilen mıknun BEHİCE BORAN (HATKO) Gizli
komünist partisine (Cemiyete) gir...
dilmiş, bakanlıkta T. C. K. nun 5844 sayılı kanunla değişen 141 nci madde-
sinin 5 nci fıkrasına göre ceza tayini talep edilmiş, iddia makamı esas
hakkındaki mütalâası sırasında fiilinin 5844 sayılı kanunun şümulu dı-
şında kaldığını, 6425 sayılı kanunla muaddel 141 nci maddesinin 1

Behice Boran'ın gizli komünist partisi mensuplariyle yapılan muhakemesindeki iddianamenin fotokopisi: (gerekçeli hüküm kararından)

Bir utanç vesikası

NÂZIM'ın [illegible] kaçırarak Türkiyeye döndükten sonra [illegible] göremediğini bildirdiği GÜN ile mektuplaşmak için bir şifre kararlaştırmış, ULVİ [illegible] edilince bunu yırtmış olduğunu, bu şifre ile Almanyada bulunan YILMAZ GÜLEN'e bir mektup yazdığını, [illegible] İsviçreye GÜN'e yazdığı mektuba cevap alamadığını, GÜN'ün NÂZIM'ın ailesine yardım için onlara olan borçlarını İstanbulda NÂZIM'ın damadı MEHMET ALİ AYBAR vasıtasiyle göndermelerini söylediğini, borçlarının 1500 lira olduğunu, 15 Temmuz 1952 de İsviçreye gitmiş, 31 Temmuz 1952 de tekrar Parise dönmüş ve Roma, Napoli üzerinden 25 Ağustos 1952 tarihinde Türkiyeye döndüğünü, parayı MEHMET ALİ AYBAR'a verdiğini, dönmezden evvel de Pariste iken takma ad kullanıldığını; SEVİM'in BANU, YILDIZ'ın STARE, GÜN'ün NİL, EREM'in MELİKE, HALİM'in HAŞİM adlarını kullandıklarını söylemiştir.

Nâzım Hikmet'in demirperdeden gönderdiği paranın Aybar'a verilmesini isteyen emrin fotokopisi (Komünistleri mahkûm eden 2. garnizon komutanlığının gerekçeli hüküm kararından)

Hattâ bakın açıkça komünist propagandasının yapılabilmesini ise muhtelif yazılardan şöyle müdafaa eder:

9 Temmuz 1965 tarihli Akşam gazetesinde aynen diyor ki:

«Komünizmle Mücadele Derneği, komünizmin suç olmadığı' ve kapitalizmle de mücadele derneği kurulabildiği zaman meşrû ve demokratik bir dernek sayılır» diyor.

Görüldüğü gibi tefsire hiç de muhtaç olmayan ve komünist propagandasına da serbestlik tanınmasını isteyen bir ifade...

Çetin Altan Milliyet ve Akşam'daki yazılarından dolayı müteaddit defa komünizm propagandası yapmaktan dolayı hakkında tâkibata geçilmiş olmasına rağmen malûm kişilerin bilirkişi raporlariyle her defasında ademi tâkip kararı verilmiştir.

Esasen son basın toplantısında yani 7 Eylül 1965 Salı günü, Atatürk hakkındaki düşüncelerini yanlış istikamete sevketmek için tertiylediği bir toplantıda bir gazetecinin:

— Siz solun neresindesiniz? sualine karşı aynen:

— Ben solun Türk kanunlarının müsaade ettiği en ucundayım.

Solun en ucu komünistler olduğuna göre, eğer kanunlarımız da uca kadar müsaade etse; Çetin Altan'ın gerçekten yerini bulacağı anlaşılmaktadır.

METİN ERKSAN

(TİP İstanbul adayı) Bundan iki yıl önce Büyük Millet Meclisinde Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi görüşülürken, İzmir Senatörü Cahit Okurer, Devlet Tiyatrosunda provalarına başlanan «Yılanların Öcü» adlı bir eserin komünizm propagandası ihtiva ettiğini iddia etmiş ve Devlet Tiyatrosu Edebî Heyetinin bu eseri seçerken, sanat yönünden hangi esasların kıstas olarak ele alındığını sormuştu.

Daha sonra Erzurum milletvekili Cevat Önder de aynı konuda şunları söylemiş ve eserin repertuara alınmasını teessüfle karşıladığını belirterek:

— Bu eser Türk cemiyetinin temel unsuru olan aileyi yıkmak hedefini gütmekte ve komünizm propagandası yapmaktadır, demişti.

Hatırlanacağı üzere «Yılanların Öcü» Fakir Baykurt isimli, aşırı solcu bir köy enstitüsü mezunu tarafından yazılmış, babalarının ruhunu şâdetmek üzere bir gazetenin evlât patronları tarafından tefrika edilen yarışmada mükâfat kazanmıştı.

Gene hatırlarsınız ki «Yılanların Öcü» bir müddet sonra Metin Erksan adındaki ve şu anda İstanbul İşçi Partisi listesinde Parlâmento hayatına heves eden bir rejisör tarafından perdeye aktarıldı.

Burada hassaten şunu hatırlatmak isteriz:

Lenin 1925 te, Maksim Gorki'nin başkanlığında toplanmış olan dünya edebiyatçıları kongresinde aynen demişti ki:

«— Bir memlekette bir sosyalist yoldaştan âzamî istifadeyi yapabilmek için ,onun eserlerinin perde veya sahneye aktarılması elzemdir. Zira kitaplar mahdut kişilere hitap ederler, sahneler ise her defasında binlerce hattâ hafta ve aylar sonunda yüzbinlere hitap etmek fırsatı verir. Onun için perde ve sahneler yoldaşlarımızın eserleriyle İŞGAL edilmelidir.»

Lenin'in bu maksatlı emri maalesef inkâr edilemez ki Türkiye'mizde bilerek veya bilmeyerek yerine getirilmektedir.

Hatırlarsınız, geçen yıl devlet

Küstahça neşriyat

Komünistler; çıkardıkları "Zincirli Hürriyet„ ismindeki gazetede Türk gençliğine "Faşist yumurcakları„ demek cür'et ve cesaretini gösterdiler

Aybar'ın çıkardığı «Zincirli Hürriyet» isimli gazetenin bir komünist organı olduğunu ifade eden bir gazete haberi: (Tasvir: 1948)

eliyle işletilen tiyatrolarla birlikte özel tiyatrolarımıza da beynelmilel komünistlerin eserleri getirilmiş, günlerce oynanmıştı.

Sinemalarımız ise, komünizmin bütün unsurlarını havi tahriklerle dolu mevzu ve eserlere rahatlıkla yer verilen müesseseler olmuştur.

Yılanların Öcü de sinemalarımızda oynamağa başladıktan sonra, tahrikçi ve aşırı sol zihniyetin bir oyunu olduğu anlaşılarak birçok sinemalarda film protesto edilmiş, perdelere tükürümüş, oynatan sinemacıya ise lânet edilmişti.

Perdelerimizde Metin Erksan'la başlayan bu Marksist düşüncenin filmleri sicilli komünist Vedat Türk ali (Abdülkadir Demirkan) ın hazırladığı «Karanlıkta Uyananlar» filmi ile daha da alenîlik kazanmıştı.

Bugün daha iyi anlaşılıyor ki Metin Erksan, İşçi Partisi'nin fikriyatını perdelere aksettirmekle vazifeli bir kişidir. Dün bu kişiye aşırı sol diye hücum edenler, bugün Erksan'ın İşçi Partisi'nin İstanbul adayı oluşu karşısında ne kadar haklı olduklarını isbatlamış oldular.

HALİL AYTEKİN

TİP organı «Sosyal Adalet» dergisinde uzunca yazıları neşredilen Halil Aytekin, hatırlanacağı üzere 1950'den sonra Millî Eğitim câmiasında başta Köy Enstitülerinin idarecisi TONGUÇ baba ile birlikte bir kısım «solcu öğretmenler» vekâlet emrine alınmış, bir müddet sonra ise vazifesinden uzaklaştırılmışlardı.

İşte bu «solcu öğretmenler» e dahil olarak vekâlet emrine alınmış ve o günlerde Çorum ilkokulu öğretmeni bulunan Halil Aytekin de vazifesinden affedilenlerden biriydi.

Halil Aytekin uzun müddet Ankara'da solcu, Marksist ve komünistlerin de yazı yazdığı bir dergi çıkarmış, aşırı sol neşriyatından dolayı tâkibata uğramıştı. Aytekin geçen yıl, Mehmet Ali Aybar ve Sadun Aren'in teşvikiyle 141-142. maddelerin Anayasaya aykırı olduğu düşüncesiyle bir Ankara gazetesinin açtığı kampanyaya katılmıştır. Aşırı solcu dergilerde yazıları neşredilmektedir.

ALİ KARCI

(TİP Adana adayı)

1945'te Adana Öğretmen Okulu 1 .sınıfından belgeli olan Karcı, İstanbul'a geldiği zaman Aziz Nesin ve Sabahattin Ali'nin müşterek çıkardığı «MARKOPAŞA» gazetesinde müsahhih ve tevzi memuru olarak çalışmağa başlamıştı.

Adana'dan ayrılıncaya kadar Marksist fikirlerden habersiz ve fakir bir ailenin çocuğu bulunan Karcı, Aziz Nesin'le temastan sonra aşırı sol fikirlerin sahibi olmuştur.

Markopaşa'nın müteaddit defalar kapanmasından sonra geçimini «Kartvizit komisyonculuğu» na bağlamış, birkaç sene sonra ise küçük bir matbaa makinesiyle belli bir mesleğin müntesibi olmuştur.

Yüksek tahsilli eşiyle birlikte fiilen matbaa işçisi olarak çalışmakta iken bugün değme kapitalistleri imrendirecek bir servete sahiptir. Ali Karcı da tıpkı Çetin Altan gibi ,göstermelik ve yapmacık bir servet düşmanlığı maskesiyle işçi, köylü; küçük esnaf; ırgat adı verilen mâsum kitlenin «iyi niyet sömürücüleri» nden biri olmuştur. İşçi Partisinin hemen bütün matbu beyannamelerini hazırlar ve basar.

SADUN AREN

(TİP Ankara adayı)

Mehmet Ali Aybar'dan sonra TİP'in 2 numaralı idarecisi ve fikriyatçısı bulunan Aren 1954 yılında Türkiye Gizli Komünist Partisi mensubu olarak adalet huzuruna çıkanların arasındaydı.

Daha önceki tevkif yıllarında Aren hakkında da tevkif müzekkeresi hazırlanmış olmasına rağmen o yıllarda Avrupa'da bulunuşu sebebiyle tevkif olayı infaz edilememiştir.

Sadun Aren'in Komünist Partisi mensuplariyle olan münasebeti «Garnizon komutanlığına bağlı 2 No. lu Askerî Mahkemenin sayı 957-8 ve karar 957-14 numaralarında şu şekilde anlatılmaktadır:

Gerekçeli hüküm kararının 41 numarasında kayıtlı Sadun Aren'in hüviyeti şöyle tesbit edilmiştir:

Baba adı Yusuf Mazhar, 1922 yılında Erzurum'da Remziye'den doğma. İstanbul Fatih nüfusuna kayıtlı, evli 1 çocuklu sabıkasız, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakütesi İktisat ve Maliye Doçenti. Ankara Bahçelievler 4. Cad. 76-A'da ikamet eder.

Sadun Aren, askerî, adlî âmirliğin 27 Haziran 1956 tarih ve esas 956-9, karar 956-6 sayılı iddianamesinde «Gizli Komünist Partisi» ne intisap ettiği, aidatını muntazam ödediği Ömer Lütfi Tuncay, Yılmaz Çulpan; Nejat Özön ve Kemal Ergin'le temas ettiği, Eylül 1951 tarihine kadar parti ile teması olduğu iddia olunmakta ve TCK nun 141. maddesine göre tecziyesi talep edilmekte idi.

Sadun Aren, gerek tahkikat gerekse duruşma esnasında parti ile olan alâkasını reddetmiş, fakat iddiada adı geçen şahısları tanıdığını, Siyasal Bilgiler fakültesinde asistan olduğu sırada VERASET vergisi üzerinde bir etüd yaparken Başvekâlet kütüphanesinde, parti idarecilerinden Zeki Baştımar'la tanıştığını; Ömer Lütfi Tuncay'ı Maliye Vekâleti Tetkik Heyeti kütüphanesinde tanıdığını, Nejat Özon'u Siyasal Bilgiler Fakültesinde bulunan kızkardeşini ziyarete geldiğinde tanıdığını ve hocasının oğlu olması itibariyle kendisiyle tanıştığını, Yılmaz Çupan'ı Bakanlıklar otobüs durağında Nejat'ın yanında görerek tanıdığını, Kemal Ergin'i samimî arkadaşı Nabi Dinçer vasıtasiyle tanıdığını, bu şahıslarla komünizm mevzuunda konuşmadığını, ancak bu şahısların SOL'a mütemayil olduklarını konuşmalarından anladığını ifade ettikten sonra kendisinin de komünist fikirli bir kimse olmadığını söylemiştir.

Maznunlardan Ömer Lütfi Tuncay, Sadun Aren'in bu ifadesine karşılık, Sadun'un Zeki Baştımar vasıtasiyle kendisine bağlandığını, komünist partisi vilâyet komitesi başkanı olduğunu, diğer adı geçen kişilerin aidatlarının Sadun tarafından kendisine verildiğini ifade etmiştir.

Sadun'un avukatı Hilmi Özarpad müdafaasında müekkilinin komünizmin karşısında bir şahıs olduğunu, aleyhinde bir cürüm atfında bulunan Ömer Lütfi Tuncay'ın ifadelerinde tenakuzlar bulunduğu, Sadun'un bir partili olmadığını, Sadun'un eserlerinden okuduğu paragraflarla müekkilinin komünizme itibar etmediğini beyan etmiştir.

Sadun Aren ise, hakkındaki iddiaların sözlerinin yanlış anlaşılmaktan ileri geldiğini ifade etmiştir.

Dosya muhteviyatından, maznunun iddia olunan şahıslarla temasları olduğu sâbit olmakat ise de, temasların komünist partisi ile ilgili olup olmadığı ve binnetice maznunun partiye girmiş bulunup bulunmadığı anlaşılamamıştır.

Mahkeme heyeti huzurunda Sadun Aren hakkında ifade veren Nejat Özon ve Yılmaz Çulpan da Sadun'un partili olduğunu, aidat verdiğini, hücrelerinde bulunduğunu ifade etmeleriyle, Ömer Lütfi'nin ifadelerini teyid etmişlerdir.

Fakat Sadun Aren hakkında mahkeme heyetine verilen bir bilirkişi raporu ile mahkeme heyeti Sadun Aren'in komünist fikirli olamayacağı kanaatine varmıştı.

Profesör Fâdıl Hakkı Sur ve Profesör Faruk Erem'den müteşekkil bilirkişi heyeti, Sadun Aren'in o günkü eserlerini incelemiş «eserlerinde komünizmle alâkalı herhangi bir fikre sahip alduğu belirtilecek yazıya tesadüf edilmemiş bulunduğu, komünizm fikrini benimsemiş olsaydı bu kadar yazı içinde bu hissiyatı ifade edecek noktalara rastlanabilirdi» şeklinde rapor verildiği için Sadun Aren'in, iddia olunan suçu işlediğine yeter delil bulunmadığı cihetle beraeti istenmişti.

Sadun Aren hâlen Siyasal Bilgiler Fakültesi öğretim kadrosundadır. Bu fakültede artık bütün Ankara Üniversitesi talebe ve mensupları bilirler ki bir zamanlar ve hâlen kesif bir solcu faaliyet genç ve körpe dimağları tahrip etmekte, hattâ zaman zaman kandırılmış, aldatılmış bir kısım gençler Ankara sokaklarına dökülmektedir.

Gene çok kişi bilir ki bu fakültedeki solcu faaliyetler Sadun Aren tarafından tedvir edilir.

Sadun Aren, dün Gizli Komünist Partisi mensupları arasından beraet kararı alanlardan biri olmasına rağmen, bugün aşırı sol ve komünistlerin idare ettiği teşekkül, dergi ve gazetelerde alabildiğine gerçekleri tahrif eden makaleleri neşredimektedir.

Bilhassa İşçi Partisinin Marksist - Leninist bir metodla çalışmalarında Sadun Aren'in direktif ve rolünün büyük olduğu ifade edilmektedir.

MEHMET ALİ AYBAR

Komünist şair Nâzım Hikmet'le teyze çocukları olan Aybar 1946 da üniversite yönetmeliğine aykırı olarak hareket ettiği için, yâni politikaya atılmasiyle Üniversitedeki vazifesi iptâl edilmiştir. 1947 de 1 Şubat Cumartesi günü «Hür» isimli bir gazete ile fiilen siyasete atılmış bulunuyordu. «Hür» aşırı sol, Marksist, hattâ komünist eğilimli bir gazete olarak 6 sayı, yani 1.5 ay sonra resmen kapatıldı.

«Hür» gazetesinin kapanmasından sonra Mehmet Ali Aybar, bu kere de rengi daha açıkca belli olan **«Zincirli Hürriyet»** i çıkarmaya başladı. Bu gazetenin de yine 1947 yılının 5 Nisan Cumartesi ilk sayısı neşredilmiş, 5 sayı sonra tekrar kapanmıştır. «Zincirli Hürriyet» üçüncü defa ise 1 Şubat 1948

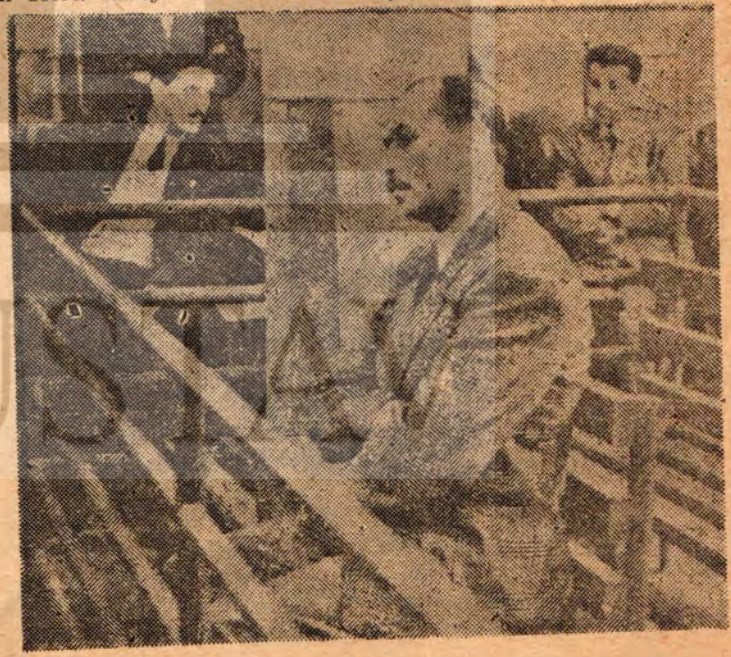

Mehmet Ali Aybar, 1948 de, adalet huzurunda iken...

M. Ali Aybar
bir yıl hapse
mahkûm oldu

«Zincirli Hürriyet» gazetesinde «Asıl tehlike bu günkü iktidarın devamıdır» başlıklı ve Sabahattin Ali imzalı yazıdan dolayı bir müddettenberi hükûmetin rejimevi şahsiyetini tahkir suçundan ikinci ağır cezada yargılanmakta olan mahkûm

Aybar'ın mahkûmiyetini bildiren bir gazete haberi

de yeniden bu kere de Aziz Nesin'in gençliği açıkça tahkir ve tezyif eden bir yazısı ile neşredildi.

Aslında kadrosunda Sabahattin Ali, Zekeriya Sertel, Aziz Nesin gibi daha önce komünistlik yüzünden mahkûm olmuş sicillilerin de bulunması «Zincirli Hürriyet»in zaten rengini anlamaya kâfi geliyordu.

Gazete, ertesi gün İstanbulun uyanık gençliği tarafından bayilerden toplanarak yırtıldı. Millî Türk Talebe Birliğine mensup bir grup genç, gazetenin basıldığı matbaaya giderek (Hakık Tarık Us Basım Yurdu) matbaa sahibine, **Moskova'ya hizmet** için çıkan bu gazeteyi basmaktan dolayı sağladığınız kazancı bizler her hafta harçlıklarımızdan ayırarak size ödeyeceğiz ricamız bu gazeteyi basmayın, dediler.

Ertesi gün ise, aşağıda vereceğimiz bildiriler ve tel'in toplantısından sonra İstanbul'un bütün matbaa sahipleri **«Komünist propagandası yaptığı»** gerekçesiyle **«Zincirli Hürriyet»** i basmamak kararını aldılar ve bunu halk efkârına bildirdiler.

Bu karardan sonra ise Aybar «Zinciri Hürriyet» i basacak matbaa bulamadığı için İzmir'e taşındı. İzmir faslına gelmeden önce gençlerin o günkü bildirilerini aynen naklediyoruz:

İ.Ü.T.B.'NİN BEYANNAMESİ

«Perşembe günleri intişar eden «Zincirli Hürriyet» gazetesinde bil hassa «Ey Türk faşisti» başlığı altında koyduğumuz yazıda Atatürk'ün gençliğe hitabesine nazire olarak Türk gençliğine sürülmek istenen garazkâr lekeyi teessürle gördük Gençlik bir milletin yarını olduğuna göre bizleri lekelemekle milletimizin istikbali hakkında endişeye sevketmek ve içinden parçalamak gayesinin sinsi izlerini bâriz olarak hissettik.

Bu millet, gençliğini lekelemek sevdasını güden birkaç dejenereyi gayet iyi bilir.

Yalnız kendi şuur ve mantığı ile hareket eden bizlerin sabriyle oynanmamasını hatırlatmayı bir vazife biliriz.»

HUKUK DERNEĞİNİN BEYANNAMESİ

«Anayasanın fertlere tanıdığı geniş hürriyeti istismar ederek, Türk milletini ve onun kutsal menfaatlerini ihlâl eden komünist neşriyat aldı yürüdü. Büyük bir milletin evlâdı olmaya asla lâyık olmayanlar anlamıyorlar veya anlamak istemiyorlar ki, ancak kendini millî idealizmin gerektirdiği hizmetlerin hadimi kılanlar Türk kanunlarının bahşettiği imkânlardan istifadeye hak kazanabilirler.

Millî faziletlerine tam imanla bağlı büyük Türk milleti ve onun gençliği bu alçakça teşebbüslerin bayraktarlığını yapmak isteyen gafillere hareket serbestisi tanımayacak ve onları kolay affetmeyecektir.

Enerjisini, başlıbaşına tarihî bir milletin, direktifini ebedî mürşid ebedî Ata'sından alan Türk gençliği, millî menfaatlerin icabettirdiği anda, faaliyet sahasına atılmak için hiçbir kayıt tanımayacaktır. Bu gençlik mukaddes varlığını satmak isteyen satılmışlara karşı daima şedid, daima insafsız olacaktır.

MTTB Hukuk Derneği»

ÇEKİLEN TELGRAF

«11.2.1948 tarihinde İstanbul'da Üniversite lokalinde «Türk Kültür Çalışmaları Derneği»nin teşebbüsü ile Üniversiteli gençlerin ve seçkin aydınların iştirakiyle kalabalık bir toplantı tertip edilmiştir. Topantıda söz alan hatipler son zamanlarda İstanbul'da yeniden yayınlanmaya başlayan «Zincirli Hürriyet» adlı Rus komünist propagandası yapan bazı soysuz ve satılmış kimselerin millî mukaddesata dil uzatanlar, millî Türk ahlâkını ifsada mâtuf yazılar neşretmeleri, komünizm maskesi altında Rusluk propagandası yaptıkları tesbit ve kaydedildikten sonra, mâhud gazete ve onun yazıları derin bir nefretle tel'in edilmiş ve Türk vatanını parçalamağa yöneltilen bu propaganda ile maddeten ve mânen mücadeleye karar verdiğini Cumhuriyet Hükûmetine ve Büyük Millet Meclisi Başkanlığına saygılarımla bildirir, gereken tedbirlerin alınmasını toplantı nâmına rica ederim.

Türk Kültür Çalışmaları Der. Kongre Başkanı»

BİR İZAH:

Türkiye'mizde 1952 yılına gelinceye kadar Nâzım Hikmet de dahil hüküm giymiş yüzlerce komünisten hiçbiri «komünizm propagandası yapmaktan dolayı» mahkûm olmamışlardır.

Ceza Kanunumuzdaki 141-142. maddeler, yani bugün komünistleri mahkûm eden bu maddeler, daha önceleri bugünkünden daha kifayetsiz, muğlâk, tefsire râbi şekliyle 1952 yılına kadar tatbik edilememiş, suçlu; memleket düşmanlığını daha açık ifade eden maddelerle tecziye edilmiştir.

Birkaç misal verelim:

Nâzım Hikmet ve arkadaşları Yavuz zırhlısındaki erat arasında komünizm propagandası yapmak suçundan teykif edilmesine rağmen ona isnad edilen suç «Orduyu isyana teşvik» olmuştur. Bu hale göre Nâzım Hikmet de sağ olsaydı veya şu anda hortlayıp da, «Ben komünist değilim, zira komünistlik suçu ile mahkûm olmadım» deseydi yalan söylememiş sayılırdı.

Gene 1925'te İstiklâl Mahkemesi huzurunda komünist akideye mensup olarak ceza gören Şevket Süreyya ve arkadaşları da iddia etseler ve «bizler komünist değildik» deseler onlara da bir an için hak vermek icabedecektir.

Zira Şevket Süreyya, Hasan Âli Ediz, Dr. Şefik Hüsnü, Sadrettin Celâl ve arkadaşları Moskova'da yetişmiş birer kızıl komünist olmalarına rağmen, o gün bunlara tatbik edilen madde «şekli hükûmeti tağyire mâtuf ef'al ve hare-

Meclis Millî Eğitim Encümeninde

Solcu Prof.ler hakkında şiddetli tenkitler yapıldı

Sadi Irmak dedi ki:

Bunlar işbaşına geldikleri takdirde kuracakları sokak mahkemeleri vasıtasıyle idam edecekleri milliyetçilerin listelerini taşıyorlar

Şu anda TİP idarecileri arasında bulunan bir kısım «solcu hocalar» hakkında Sadi Irmak'ın o günkü kesin hükmü (20 aralık 1947 tarihli Tasvir gazetesinden)

ketten dolayı» şeklinde ifade edilen maddedir.

Onun için 1952'ye kadar mahkûm olan komünistlerin hepsine Türk Ceza Kanunumuzda sarih bir maddenin bulunmaması yüzünden işledikleri suça en yakın madde ler tatbik edilmiştir. Esasen Adliye tarihimizde suç istatistiklerini gözden geçirenler daha iyi görecekler ki 1952 yılına kadar mahkûmiyet neticeleri arasında komünistliğe ait bir madde bulamayacaklardır.

Mehmet Ali Aybara' gelince, 949 da 1 yıla mahkûm olan Aybar'ın suçu da Türklüğe hakaret ve hükûmetin mânevî şahsiyetini tahkir maddesine uydurulmuştur.

Aybar bu yüzdendir ki her yerde rahatlıkla «benim suçum komünist propagandası yapmaktan değildir» diyebiliyor.

Fakat, buna rağmen, şu hususu nedense bir türlü açıklamağa cesaret edemiyor:

1 — HÜR gazetesi hangi tutumundan dolayı resmen kapatılmıştır?

2 — Zincirli Hürriyet gazetesini İzmir ve İstanbul gençliği niçin sokaklarda yırttı ve yaktı?

3 — Gene Zincirli Hürriyet gazetesini niçin İstanbul'da basacak bir matbaa bulamadığı için İzmir'e taşındı?

4 — Gazetesinde niçin sicilli komünistlerden Zekeriya Sertel, Sabahattin Ali, Aziz Nesin ve Yeni Dünya isimli, resmen komünist olduğu için kapatılan bir gazetenin sahibi Cami Baykut'la fikir birliği yaptı, gazetesinde bu kişilere sayfalar, sütunlar verdi?

Aybar, bu hususları elbette açıklayamaz.

Ama Aybar'ın o günkü neşriyatını takip edenler bu zatın tam bir Marksist metodlarla hareket ettiğini çok iyi bilirler. Bugünkü Aybar'ı o günlerden tanımayanlar ise hâlen İşçi Partisinde faal vazife gören sicilli komünistlerle teşriki mesai edişi karşısında elbette onun hakkında bir fikre sahip oldular.

Bilhassa başlangıçta, yani Aybar'ın TİP'i ele geçirdiği günlerden sonra Türkiye İşçi Partisi'nin mâsum ve gerçekten işçi dertlerini dile getirecek bir parti olduğunu zannederek bu partiye giren birçok sendikacı, hayret ve dehşet içinde gördüler ki, Aybar, İşçi Partisini bir «Marksist - Leninist» teşekkül haline getirmektedir. İşte bunu hisseden birçok işçi ve hattâ parti kurucularından 2 kişi gerçekleri dile getiren BASIN TOPLANTILARI ile istifa ettiler. Bilhassa parti kurucularından ve bugün vatanperver antikomünist GIDA - İŞ Sendikasının başında bulunan AHMET MUŞLU'nun korkunç açıklaması, gaflete düşen kafa ve gözlerin uyanmasına vesile olmuştu.

Daha sonra ise, bir kısım Üniversite gençlerinden de TİP'e heves edenler, bu partide çalışmağa başladıktan sonra TİP'in hiç de işçi dertlerini dile getirecek bir parti olduğuna inanmamışlar, ayrılmışlardı. Hele bunlardan bir genç vardı ki, TİP'in Gültepe toplantısında emekçi ve işçi hakları uğruna büyük bir mücadele içinde bulunduğunu zannetmiş, Gültepe'de yapılan bir toplantıda ayağı kırılmış, hastahanelik olmuştu.

Hâlen Almanya'da bir işçi olarak

çalışan bu idealist genç Nural Cengiz, hastahaneden çıktıktan sonra İşçi Partisinin il merkezine geldiği gün Mehmet Ali Aybar'ın kendisini karşılarken ve alnından öperken, liderin (!) söylediklerini aynen şöyle nakletmektedir:

«— Birkaç gün hastahanede kaldıktan sonra ayağım tedavi edildi, çıkabilirsiniz dediler. Bir taksiye binerek doğruca TİP il merkezine geldim. Beni kapıda Aybar ve o günkü Genel Sekreter Orhan Arsal karşıladı. Aybar beni bağrına bastı, alnımdan öptü ve aynen «Marksist - Leninist ideolojiye gönül verenler seni Kubilây gibi kalblerinde yaşatacaklardır. Müsterih o» dedi.

Nevzat Hatko ise, «Çetin ve İlhan gibi birkaç yoldaşımız daha olsa, çok değil, kısa b i r müddet sonra duruma hâkim olabiliriz» diyordu.

Cengiz Nural devam ediyor ve diyordu ki: «Bu parti işçilerimizi istismar ediyor.»

1950 de yakın akrabası olan Nâzım Hikmet kampanyasına katılan Aybar, 27 Mayıs ihtilâl arifesinde aldattığı 25 den fazla avukatla birlikte «sessiz yürüyüş» hazırlamış, ihtilâlden sonra ise, «Komünistleri mahkûm eden 141-142. maddenin antidemokratik olduğu» yalanını ortaya atmış, bu mevzuda bir kısım gençleri, teşekkülleri harekete geçirmiş, basın toplantısı yapmış ve bu maddenin TC Kanunumuzdan atılmasını istemiştir.

1964 Mayısında ise TİP'in 2. genel yönetim kurulu toplantısında Kıbrıs mevzuuna temas ederek:

«Kıbrıs Rumlarının bir Enosis dâvaları vardır. Adadaki Türklerin ise, işin başındanberi Anayurda bağlanmaları diye bir ülküleri yoktur. Biz Atatürk'ün dış politika anlayışına dönerek Misakı Millî hudutlarının haricinde bir dâvamız yoktur» demiştir.

Görüldüğü gibi Aybar açıkca «Bir Kıbrıs dâvamızın bulunmadığını» savunuyordu.

Türkiye'mizin gerçekleriyle bu kadar taban tabana zıt bir zihniyetin savunucularından kurulu olan TİP, bu seçimlerde Parlâmentoya da girmek fırsatını maalesef elde etmiş bulunuyor. Yarın Parlâmento kürsüsünde sözde Türk işçilerinin haklarını savunacağını beyan eden Aybar, daha önceki yıllarda Zincirli Hürriyet isimli gazetesinde neşrettiği yazılardan dolayı:

«Türklüğü ,Cumhuriyeti, Büyük Millet Meclisini, Bakanlıkları, devletin askerî emniyetini, muhafaza kuvvetlerini alenen tahkir ve tezyif etmek» gerekçesiyle 2. Sorgu Hâkimliğince 12.5.1949 gün ve 48.109 sayılı karariyle tevkif edilip İst. 9. Ağırceza Mahkemesinde yapılmakta olan mezkûr mahkemenin 1.6.1949 gün ve esas 949.92 ve 949,108 sayılı kararı ile 1 yıl ağır hapse mahkûm olmuş, 4 ay müddetle emniyet nezaretinde bulundurulmasına karar verilmiştir

Ayrıca devlet büyüklerine hakaret suçundan Ankara 1. Ağırceza Mahkemesinin 30.5.1959 gün ve 98,110 sayılı karariyle 2 sene 8 ay ağır hapis ve iki ay nezaret cezası verilmiş olup çekmekte iken çıkarılan 5677 sayılı af kanununundan faydalanarak 1.8.1950 tarihinde tahliye edilmiştir.

Neşren komünizm propagandası yapmaktan hakkında yapılan tâkibat sonunda basın bürosunun 8.12.1961 gün ve 1961.747 sayılı ademi tâkip kararı verilmiştir.

Sayın Reisicumhur Cemal Gürsel'e mektupla hakaret suçundan hakkında yapılan tâkibat neticesi İst. 2. Ağırceza Mahkemesinin 12.12.962 gün ve esas 1962,218 ve 962.262 sayılı kararı ile beraet etmiştir.

CANİP YILDIRIM

Diyarbakır'da çıkarmakta olduğu «İleri Yurt» isimli gazetede Kürtçe şiirler ve yazılar neşretmekten dolayı hakkında tâkibata geçilmiş ve gazetesinde çalıştırdığı aşırı solcu Musa Anter'in, 31 Ağustos 1959'da gazetesinde neşrettiği bir yazıdan dolayı Anter tevkif edilmiştir.

Canip Yıldırım hakkında ise «Devletin siyasî itibarına dokunabilecek ve halkın devlete karşı beslediği itimat ve emniyeti sarsabilecek, halkın ve âmmenin huzur ve sükûnunu bozmasını tevlid edebilecek neşriyatta bulunmak» tan dolayı takibata geçilmiştir.

Bu dâva hakkında 11.7.1959 tarihli Prof. H. Naili Kubalı ve Sahir Erman tarafından düzenlenen «Bilirkişi» raporu ile yazının suçteşkil eden tarafına rastlanmadığı bilâkis millî hisleri zayıflatıcı değil, takviye edici mahiyette oduğu anlatılmış ve Canip Yıldırım beraet kararı almıştır

Hâlen Diyarbakır, Mardin, Gaziantep'te TİP faaliyetlerini idare etmektedir.

KERİM KORCAN

TİP'in Kadıköy teşkilâtını el altından idare etmekte olan Korcan, 1938'de Nâzım Hikmet'le birlikte 10 yıl ağır cezaya mahkûm olmuştur.

1954'te ise komünistlik yüzünden 1 5yıla mahkûm olan Dr. Hikmet Kıvılcım'ın kurduğu Vatan Partisine intisap etmiş, parti, aslında bu isim altında faaliyet gösteren bir komünist partisi olduğu kanaatiyle kapatılarak mensuplarından 25 kişi 25 Ocak 1958 tarihinde tevkif edilmiştir.

Asıl adı Abdülkerim Korcan olan ve 1957 seçimlerinde Vatan Partisi adayı bulunan Korcan da bu 25 kişi ile birlikte yeniden ve komünistlik suçu ile tevkif edilmiştir.

Vatan Partisine dair neşrettiğimiz aday listesi foto-kopisini dikkatle gözden geçirenler görürler ki, dün komünist olduğu tesbit edilen bu parti listesindekiler bugün İşçi Partisi liste ve kadrolarında faaliyet halindedirler.

Geçen yıl Milliyet gazetesinin EvlâtPatronları tarafından babalarının ruhu için tertipledikleri «Karacan Armağanı» nın Beş bin liralık mükâfatı Kerim Korcan'a verilmiştir.

ERDOĞAN BAŞAR

TİP organlarında sık sık yazıları neşredilen Başar, Türkiye Gizli Komünist Partisi mensplariyle birlikte 10.7.1952 tarihinde tevkif edilmiştir.

Ankara Garnizon Kumandanlığına bağlı 2 No. lu Askerî Mahkeme karariyle 2 yıl ağır hapse, 8 ay da Adapazarında Emniyetçe göz hapsinde tutulmasına karar verilmiştir.

Hâlen TİP İzmir teşkilâtında faal üyedir.

Muhterem okuyucu, şimdi bir an dur ve düşün; bu kadroya teslim edilecek olan iktidar, hiç şüphen olmasın seni «Demirperde» içine gömecektir.

Toprak Dergisi İlâvesidir.

Basıldığı yer: Son Telgraf Matbaası

VATAN PA

İSTANBUL MİLLET VEKİLLI

Osman Sercan (Dokumacı)
İbrahim Öztürk (İşçi)
Kâmil Akan (İşçi)
Rifat Oğlü (İşçi)
Mehti Cankat (Marangoz)
Yusuf Aydın (Berber)
Safüyettin Kaya (Ziraat işçisi)
Mahmut Karalou (İşçi)
Hamdi Vural (İşçi)
Ahmet Cansızoğlu (İşçi)
Münire Kıvılcımlı (Ev kadını)
Bahri Uçtan (İşçi)
Mehmet Çoba (Esnaf)
Abdi Azer ((İşçi)
Zihni Anadol (İşçi)
Muzaffer Telli (Elektrikçi)
Nazmi Şensöyler (İşçi)
Osman Kamucu (Emekli)
Hüsevin Kazancı (İşçi)
Hurlye Yalçı (Ev kadını)
Süleyman Şahin Tar (Öğretmen
İsmail Mıhçılar (İşçi)
Muammer Gibi (Kunduracı)
Enver Öngül (İşçi)
Memduh Karahasan (Müteredin)
Hasan Kırkız (İşçi)
Hamdi Çapa (İşçi) —
Yusuf Ziya Giray (Teknisiyen)
Tufan Esentepe (Esnaf)
Muharrem Bezgin (İşçi)
Hüseyin Kırseven (Kunduracı)
Hüseyin Çiftçi (İşçi)
Süleyman İlkadım (İşçi)
Fuat Yılmaz (Şoför)
Şükrü Eroğlu (Terzi)
Ahmet Konur (İşçi)
Mustafa Şimşek (İşçi)
İbrahim Yıldırım (İşçi)
İshak Kulli (Çinici)

1 — 1954 de, 176 komünisti mahkûm eden Garnizon Komutanlığına bağlı askerî mahkemenin «GEREKÇELİ HÜKÜM KARARI». Bu kararda adı geçen birçok sicilli mahkûm komünist, bugün ya TİP kadrosunda faal üye, yahut TİP i destekliyenler arasındadır.

2 — 15 yıla mahkûm komünist Hikmet Kıvılcım'ın kurduğu VATAN PARTİSİ üyelerinden, dikkat ederseniz, bir kısmı hâlen TİP üyesidir. Vatan Partisi 1957 de resmen kapatılmıştı.

3 — Dün «Komünist Basın» olarak kapatılan bu dergilerin sahipleri, bugün TİP üye ve destekleyicileri arasındadır.

TÜSTAV